

УДК 81'42:004.738.5

Н. О. Гудзь,
аспірант

(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
ninahud@gmail.com

ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРС – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Стаття присвячена новому явищу сучасної лінгвістики – Інтернет-дискурсу. В ній розглянуто формування Інтернет-дискурсу з філософських позицій, уточнено його лінгвістичне трактування та здійснено розмежування суміжних понять: "Інтернет-дискурс", "віртуальний дискурс", "комп'ютерний дискурс", "електронний дискурс", "мережевий дискурс". В роботі звертається увага на гібридність Інтернет-дискурсу, описується принципова відмінність між мережевим, письмовим та усним мовленням; окреслюються перспективи подальших досліджень у цій галузі.

Розвиток інформаційних технологій в ХХІ ст. дав могутній поштовх до формування інфосфери, головною ознакою якої є доступність інформації в будь-який час, в будь-якому місці земної кулі. Відповідно виникають і нові способи комунікації, що значно відрізняються від традиційних, результатом чого є перетворення мережі Інтернет з величезного сховища даних на потужний засіб спілкування, що нівелює часові, просторові, гендерні, соціальні та інші обмеження і стає невід'ємною частиною еволюції цивілізації, проникаючи в усі сфери нашого життя. На даному етапі можна говорити про нове для лінгвістики поняття – Інтернет-дискурс, і про новий напрямок в лінгвістиці – Інтернет-лінгвістику [1: 15].

За своєю значущістю та революційним впливом на мову поява Інтернету прирівнюється до створення друкарського верстата Й. Гуттенбергом, а особливості мережевого спілкування дають підстави говорити про формування третьої форми мовлення – проміжної між усним та писемним мовленням. Для її опису в науковій парадигмі використовуються терміни *e-language*, *netlingo*, *e-talk*, *geekspeak*, *netspeak*, *weblish* [2], *written speech*, *language centaur* [3], а комунікативний простір її функціонування називають комп'ютерно-опосередкованою комунікацією (КОК).

Метою пропонованої статті є філософсько-лінгвістичний аналіз мережі Інтернет як особливой форми комунікації; уточнення терміну Інтернет-дискурс та його виокремлення серед суміжних типів дискурсу; встановлення спільних та відмінних рис між мережевим та традиційними формами мовлення.

Як зазначає Р. М. Масленніков, виникнення Інтернету завдячує розвитку філософської думки, оскільки його прообрази почали проявлятися вже в античній філософії, де відчувається гостра потреба в ефективному сховищі інформації та "базі знань". В епоху Середньовіччя провідними філософами усвідомлюються ідеї "Віртусу" та "віртуальної реальності", а головна проблема цього часу – об'єднання різномірних знань. Так визріває ідея "Мережі", яка в подальшому переростає в систему Інтернет з мережевою організацією. Хоча в філософії Нового Часу й не виділяється панівна концепція, яка б наближала мислителів до реалізації цього задуму, але в цей період накопичується достатній науковий базис для розробки електронних обчислювальних машин і навіть програмування. У сучасній західній філософії і науці остаточно оформляються теоретичні засади Інтернет-концепції, концепції "віртуального світу" та "штучного інтелекту" [4: 10-11].

О. В. Романов центрує увагу на тому, що Інтернет – це синтез ідей віртуальності, гіпертексту, мультимедіа, універсальної інформаційної мережі, мережевого суспільства та нелінійного мислення. На думку вченого, фундаментальні теоретичні ідеї Інтернету вписують його у широкий контекст світової історії і культури, парадигми та доміанти яких формувалися в переломні епохи, що осмислюються як революції і пов'язані з радикальними змінами інтелектуальних технологій, тобто засобів виробництва, зберігання, передачі та споживання інформації. *Перша революція* припадає на кінець IX - початок VIII ст. до н.е. і пов'язана з винаходом грецького алфавіту, без якого немислима поява письмових текстів поем Гомера і письмових законів та письмової прози. *Друга революція* інтелектуальних технологій відбувається в I ст. н.е. коли людство переходить від сувою до кодексу, що став прообразом сучасної книги. В цей період встановлюється біблійний канон, створюються корпуси творів Платона й Аристотеля, з'являється поняття класики. Епохальне відкриття книгодрукування в другій половині XVст. ознаменовує прихід *третьої революції*, що кардинально змінює менталітет європейців, оскільки виникає новий тип людини – *homo legens* – "людина читаюча". Очевидцями *четвертої – інформаційної – революції*, що пов'язана з інтелектуальними комп'ютерними системами, є всі ми [5]. Л. Ю. Іванов звертає увагу на те, що можна умовно виділити 3 аспекти інформаційної революції: 1) інформаційно-кількісний, що виявляється в збільшенні об'єму інформації; 2) технологічний – досягнення електронних, комп'ютерних і телекомунікаційних технологій; 3) соціальний – збільшення інформаційного тиску на людину [6]. Тому сучасний світ можна назвати цивілізацією гіпертексту, а сучасну людину – віртуальною, мережевою людиною [5].

Дотичною до описаного вище підходу є концепція канадського філософа М. Маклюєна, згідно з якою епохи розвитку суспільства центруються навколо провідного засобу комунікації. Після епох дописемного варварства та фонетичного письма настали часи друкованого слова – галактика

Гуттенберга. Їх змінила епоха, об’єднана навколо телеграфу, радіо, телебачення та інших медіа. Третя – сучасна галактика – обертається навколо Інтернету як рушій нової комунікаційної інфраструктури [7].

Інтернет у сучасному вигляді виникає в 70–80-ті роки минулого століття, а за якихось 30 років його інтелектуальний, комерційний, комунікативний успіх став настільки значним, що вже не тільки програмісти, інженери та інші вузькоспеціалізовані фахівці, але й вчені різних галузей знань, в тому числі й лінгвісти, зайнялися цим феноменом. Так, зокрема, існує низка робіт вітчизняних та зарубіжних філологів, що описують жанрову специфіку Інтернет – комунікації (Д. Крістал, С. Херрінг, Л. Ю. Іванов, О. І. Горошко, О. М. Галічкіна, Л. Ф. Компанцева, С. В. Заборовська, Н. Г. Лукашенко, Л. А. Капанадзе), її мовне оформлення (Н. О. Ахренова, А. Г. Аврамова), лінгвокультурологічні (О. В. Лутовинова) та гендерні особливості (А. Н. Гайфулліна, О. І. Горошко, Л. Ф. Компанцева). Актуальність лінгвістичних розвідок у сфері Інтернет – комунікації визначається відносною новизною предмета дослідження з одного боку та надзвичайною динамічністю його розвитку з іншого. Усі дослідницькі завдання вирішуються крізь призму дискурсивного підходу, методологічним принципом якого є антропоцентризм – евристичний принцип розгляду мови та мовлення у зв’язку з мисленням людини, котре відображає її внутрішній стан, загальнолюдські, національно-культурні, соціальні цінності [8: 47].

Дискурсивні розвідки спираються на розуміння нерозривної єдності свідомості, соціальної практики, мови й мовлення, що сприяє потужності їх пояснювального потенціалу й комплексності аналізу [8: 9].

Перехід до дискурсивної парадигми є закономірним розвитком мовознавчої думки. Дослідники постулюють історію лінгвістики як послідовну зміну чотирьох основних наукових парадигм – генетичної (порівняльно-історичної), таксономічної (системно-структурної), прагматичної (комунікативно-функціональної) і когнітивної (когнітивно-дискурсивної). Способи переходу від однієї парадигми до іншої уявляються по-різному: як коливання маятника (П. Паршин), як круговий рух (Д. Руденко), як послідовна зміна (Ю. Степанов), як співіснування кількох парадигм (О. Кубрякова) [9: 16-17]. І. С. Фролова підкреслює, що розвиток сучасної, як і будь-якої іншої, парадигми відбувається в двох взаємопов’язаних напрямках – інтеграції та диференціації. Це дає підстави стверджувати про наявність двох складових парадигми: когнітивно-дискурсивної та комунікативно-дискурсивної, де перша робить акцент на зв’язки свідомості й мови, а друга – на використанні мови в процесі комунікації [8: 9]. Саме комунікативно-функціональні аспекти мовного спілкування і стануть основою нашого дослідження.

Як зазначає В. І. Карасик, аналіз дискурсу – це міждисциплінарна область знання, що знаходиться на стику лінгвістики, соціології, психології, етнографії, семіотичного напрямку літературознавства, стилістики та філософії. І хоча він проводиться з різних позицій, існує кілька постулатів, якими керуються абсолютно всі науковці. До них вчений відносить наступні: 1) статична модель мови є занадто простою і не відповідає її природі; 2) динамічна модель мови має ґрунтуватися на комунікації, тобто спільній діяльності людей, які намагаються висловити свої почуття, обмінятися ідеями та досвідом або вплинути один на одного; 3) спілкування відбувається в комунікативних ситуаціях, які повинні розглядатися в культурному контексті; 4) центральна роль в комунікативній ситуації належить людям, а не засобам спілкування; 5) комунікація включає докомунікативну та посткомунікативну стадії; 6) текст як продукт комунікації має кілька вимірів, головними з яких є породження та інтерпретація тексту [10: 172-173].

Складність феномена дискурсу зумовлює появу численних варіантів його тлумачення. Однак, як підкреслює І. С. Фролова, всі вони сягають корінням у визначення запропоноване Н. Д. Арутюновою, згідно з яким дискурс – це мовлення, що розглядається як цілеспрямована соціальна дія, як компонент, який бере участь у взаємодії людей і механізмах їхньої свідомості; мовлення, заглиблене в життя [8: 49]. Переносючи це визначення в площину кіберпростору та Інтернет-комунікації, О. В. Лутовинова розуміє під *віртуальним* дискурсом текст, занурений в ситуацію *віртуальної* реальності [11: 9]. Ю. С. Степанов наголошує на тому, що дискурс – це "мова в мові", представлена у вигляді особливої соціальної данності. Дискурс реально існує не у вигляді своєї "граматики" та свого "лексикону". Дискурс існує насамперед і головним чином у текстах, але таких, за якими постає особлива граматика, особливий лексикон, особливі правила слововживання і синтаксису, особлива семантика, – в кінцевому рахунку – особливий світ. Це – "можливий (альтернативний) світ" [12: 43-44]. Одним із таких альтернативних світів виступає світ Інтернету.

В цьому аспекті необхідним є розмежування таких понять як "віртуальний дискурс", "комп’ютерний дискурс", "електронний дискурс", "мережевий дискурс" та "Інтернет-дискурс". Терміни "комп’ютерний дискурс" та "електронний дискурс" є абсолютними синонімами, оскільки передбачають спілкування за допомогою комп’ютера. "Інтернет-дискурс" розуміється як спілкування в Глобальній мережі і є різновидом мережевого дискурсу, який окрім спілкування в Інтернеті включає ще й комунікацію в інших, зокрема, локальних мережах. Таким чином, зазначені види дискурсу перебувають в гіперо-гіпонімічних відносинах, де гіперонімом виступає комп’ютерний (електронний) дискурс, а комунікативне середовище визначається каналом зв’язку. Такої однозначності не існує між комп’ютерним і віртуальним дискурсом. Віртуальний дискурс розуміється вужче, ніж комп’ютерний, оскільки останній – це не лише спілкування за допомогою комп’ютера, але й спілкування людини з комп’ютером. Окрім того, комп’ютерному дискурсу притаманний

безпосередній контакт комунікантів, чого немає при віртуальному спілкуванні, де партнер по комунікації багато в чому домислюється нашою свідомістю. А з іншого боку, віртуальний дискурс трактується ширше, ніж комп'ютерний, оскільки спілкування у віртуальній реальності створюється не лише через Інтернет, але й інші засоби зв'язку [11: 9].

Предметом нашого дослідження стане спілкування в Глобальній мережі, тобто Інтернет-дискурс, оскільки саме мережа Інтернет користується найбільшою популярністю і в ній, на нашу думку, найяскравіше відбиваються тенденції мовного розвитку та простежуються стратегії впливу на потенційного адресата.

Під Інтернет-дискурсом М. С. Рижков розуміє когнітивно-комунікативний простір Глобальної мережі, в якому засобами електронного каналу передачі даних і гіпертекстуального механізму їх структуризації та маршрутизації за допомогою (пара) вербальних засобів здійснюється комунікативна взаємодія, що характеризується заміною реального образу вигаданим [13]. К. В. Варламова сучасний Інтернет-дискурс визначає як текст, що побутує в Інтернет-системі, в якому персуазивна комунікативна установка імпліцитно відображає суб'єктивно-особистісну авторську позицію, змодельовану з врахуванням психологічних, лінгвістичних та технологічних факторів [14: 7]. В нашому розумінні Інтернет-дискурс – це комунікативне середовище, що створюється в мережі Інтернет електронними засобами передачі даних; немає часових, просторових, гендерних, расових тощо обмежень та здатне впливати на свідомість потенційного адресата з метою досягнення цілей адресанта.

З позицій лінгвістики мовлення дискурс – це процес живого вербалізованого спілкування, що характеризується численними відхиленнями від канонічного писемного мовлення [10: 173].

Інтернет-дискурс є особливим різновидом дискурсу, адже йому притаманна гібридність, оскільки він вирізняється письмовою формою реалізації, але будується за принципами усного розмовного мовлення [15: 7]. Запозичуючи певні риси усного і писемного мовлення, Інтернет-дискурс все ж принципово від них відрізняється. Д. Крістал наводить низку відмінностей між мовою Інтернет-дискурсу та живим усним спілкуванням, а саме: 1) відсутність синхронного зворотного зв'язку – мовцю важко зрозуміти чи правильно проінтерпретоване, чи сприйняте його повідомлення, оскільки одержувач чисто технічно не може синхронно на нього відреагувати; 2) повільніший ритм Інтернет-комунікації, оскільки, наприклад відповідь на e-mail повідомлення може надійти в дуже широкому часовому діапазоні – від кількох хвилин до кількох тижнів і навіть місяців; 3) через певні технічні причини може порушуватись або взагалі бути відсутньою комунікативна міна ролей (turn-taking), що призводить до певних непорозумінь; 4) відсутність просодії та паралінгвальних засобів, які адресанти зазвичай намагаються компенсувати графічними засобами; 5) відсутність міміки та жестів і використання емотиконів для їх передачі; 6) відсутність рис живого мовлення, пов'язаних зі спонтанністю – реакції на почуте (reaction signals (uh-huh, yeah)) та вставних конструкцій (comment clauses (you know, you see)) [3: 30-40].

Безумовно, що аналіз цих відмінностей вказує на те, що Інтернет-дискурс більшою мірою тяжіє до писемного мовлення. Однак, мова Інтернет-дискурсу, що іноді іменується "метакомунікативним мінімалізмом", дистанціюється від писемного мовлення кількома фундаментальними ознаками. По-перше, веб-сторінки постійно оновлюються, тоді як традиційний текст лишається незмінним. По-друге, система індексування, яка допомагає упорядкувати і класифікувати письмові тексти не є релевантною по відношенню до мови Інтернет-дискурсу, оскільки тематичне групування такого величезного масиву інформації не є ефективним тощо [3: 41, 44-47].

Намагаючись розмежувати усне, писемне і мережеве мовлення, Д. Крістал справедливо зазначає, що мережеве мовлення – це писемне мовлення, більшою мірою наближене до усного, ніж усне мовлення до свого письмового варіанту. Вчений визначає мережеве мовлення за формулою: усне мовлення + писемне мовлення + електронно-опосередковані особливості і розглядає його не як гібрид, а як новий вид мовлення [3: 47-48].

Окрім того, Інтернет-дискурс, магістральною рисою якого є реальна або потенційна інтерактивність [3: 18], характеризується інтеграцією рис публіцистичного, наукового, офіційно-ділового, розмовно-побутового та художнього стилів [15: 7].

У зв'язку з цим важко не погодитись з Л. Ю. Івановим, який підкреслює, що в мережевому мовленні прослідковуються принаймні дві тенденції: 1) одночасне ускладнення одних і спрощення інших засобів в порівнянні з аналогічними засобами літературної мови; 2) конкуруючий вплив письмового і усного мовлення [6].

Ці факти переконують в тому, що сучасний Інтернет-дискурс є складним конгломератом різних функціональних стилів та форм мовлення, що, породжуючи величезну кількість проблем, створює широку ниву для лінгвістичних розвідок. На нашу думку, перспективними в цьому аспекті є дослідження, пов'язані з жанрово-стилістичною своєрідністю Інтернет-дискурсу, його структурними та комунікативно-прагматичними особливостями, а також моделями адресантно-адресатних відносин та змінами, які відбуваються в традиційних формах мовлення під впливом мовлення мережевого в контексті збереження мовної ідентичності та чистоти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Вжеш Я. Л. Інтернет-дискурс: проблема визначення поняття, особливості структури / Я. Л. Вжеш. – К. : Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – № 14(249), 2012. – С.15–19
2. Ахренова Н. А. Інтернет-дискурс как глобальное межкультурное явление и его языковое оформление : автореф. дис. на соискание уч. степени доктора филол. наук : спец. 10.02.04 "Теория языка" / Н. А. Ахренова. – М. – 2009. – 36 с.
3. Crystal D. Language and the Internet / D. Crystal. – Cambridge : Cambridge University Press, 2004. – 272 p.
4. Масленников Р. М. Интернет как проблема социальной онтологии : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. философ. наук : спец. 09.00.11 "Социальная философия" / Р. М. Масленников. – Тверь. – 2010. – 20 с.
5. Романов О. В. Онтологические и гносеологические проблемы философии Интернета (Генезис и синтез фундаментальных идей) [Электронный ресурс] / О. В. Романов. – Режим доступа : <http://www.dslib.net/ontologia/ontologicheskije-i-gnoseologicheskije-problemy-filosofii-interneta.html>
6. Иванов Л. Ю. Язык интернета: заметки лингвиста [Электронный ресурс] / Л. Ю. Иванов. – Режим доступа : <http://www.twirpx.com/file/751186>
7. Старкова Г. В. Миф у кіберпросторі: Інтернет як простір втілення неоміфологем [Електронний ресурс] / Г. В. Старкова. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ku/2011_34/34-1-20.pdf
8. Фролова І. Є. Стратегія конфронтації в англomовному дискурсі : [монографія] / І. Є. Фролова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 344 с.
9. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля – К, 2008. – 712 с.
10. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477с.
11. Лутовинова О. В. Лингвокультурологические характеристики виртуального дискурса : автореф. дис. на соискание уч. степени доктора филол. наук : спец. 10.02.19 "Теория языка" / О. В. Лутовинова. – Волгоград. – 2009. – 39 с.
12. Степанов Ю. С. Альтернативный мир, Дискурс, Факт и принцип Причинности [Электронный ресурс] / Ю. С. Степанов. – Режим доступа : <http://abuss.narod.ru/Biblio/stepanov.htm>
13. Рижков М. С. Прецедентные персонажи синхронного интернет-дискурса [Электронный ресурс] / М. С. Рижков. – Режим доступа : <http://lsc2010.narod.ru/lcseissue8/msrizhkov>
14. Варламова Е. В. Особенности германского леворадикального Интернет-дискурса : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / Е. В. Варламова. – М. – 2006. – 26 с.
15. Лукашенко Н. Г. Испаномовний Інтернет-дискурс: комунікативно-прагматичний та лінгвостилістичний аспекти (на матеріалі форумів з проблематики родинних стосунків) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.02.05 "Романські мови" / Н. Г. Лукашенко. – Київ. – 2006. – 22 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Vzhesh YA. L. Internet-diskurs: problema viznachennya ponyattya, osoblivosti strukturi [Internet-Discourse: The Problem of Definition, Structural Peculiarities] / YA. L. Vzhesh. – K. : Visnik LNU imeni Tarasa Shevchenka. – № 14(249), 2012. – S. 15–19
2. Ahrenova N. A. Internet-diskurs kak global'noe mezhkulturnoe yavlenie i ego yazikovoe oformlenie : [Internet-Discourse as a Global Crosscultural Phenomenon and its Language Realization] avtoref. dis. na soiskanie uch. stepeni doktora filol. nauk : spec. 10.02.04 "Teoriya yazika" / N. A. Ahrenova. – M. – 2009. – 36 s.
3. Crystal D. Language and the Internet / D. Crystal. – Cambridge : Cambridge University Press, 2004. – 272 p.
4. Maslennikov R. M. Internet kak problema social'noy ontologii : [Internet as a Problem of Social Ontology] avtoref. dis. na soiskanie uch. stepeni kand. filosof. Nauk : spec. 09.00.11 "Social'naya filosofiya" / R. M. Maslennikov. – Tver'. – 2010. – 20 s.
5. Romanov O. V. Ontologicheskije i gnoseologicheskije problemi filosofii Interneta (Genezis i sintez fundamental'nih idey) [Elektronniy resurs] [Ontological and Gnoseological Problems of the Internet Philosophy (Origin and Synthesis of Fundamental Ideas)] / O. V. Romanov. – Rezhim dostupu : <http://www.dslib.net/ontologia/ontologicheskije-i-gnoseologicheskije-problemy-filosofii-interneta.html>
6. Ivanov L. Yu. Yazik interneta: zametki lingvista [Elektronniy resurs] [Language of the Internet: Linguist's Notes] / L. Yu. Ivanov. – Rezhim dostupu : <http://www.twirpx.com/file/751186>
7. Starkova G. V. Mif u kiberprostorii: Internet yak prostir vtlenyia neomifologem [Elektronniy resurs] [Myth in the Cyberspace as the space for the Embodiment of Mythologema] / G. V. Starkova. – Rezhim dostupu : www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ku/2011_34/34-1-20.pdf
8. Frolova I. Ye. Strategiya konfrontatsii v anglomovnomu diskursi [The Strategy of Confrontation in the Discourse of the English Language] : [monografiya] / I. Ye. Frolova. – Kh. : HNU imeni V. N. Karazina, 2009. – 344s.
9. Selivanova O. O. Suchasna lingvistyka: napryamy i problemy [Contemporary Linguistics: Branches] and Problems] / O. O. Selivanova – Poltava : Dovkillya –K, 2008. – 712 s.
10. Karasik V. I. Yazikovoy krug: lichnost', koncepty, diskurs [Language Circle: Individuality, Concept, Discourse] / V. I. Karasik. – Volgograd : Peremena, 2002. – 477s.
11. Lutovinova O. V. Lingvokul'turologicheskije harakteristiki virtual'nogo diskursa : [Lingvocultural Features of Virtual Discourse] : avtoref. dis. na soiskanie uch. stepeni doktora filol. nauk : spec. 10.02.19 "Teoriya yazika" / O. V. Lutovinova. – Volgograd. – 2009. – 39 s.

12. Stepanov Yu. S. Al'ternativniy mir, Diskurs, Fakt i princip Prichinnosti [Elektronniy resurs] / Yu. S. Stepanov [Alternative World, Discourse, Fact and the Causality Principle]. – Rezhim dostupu : <http://abuss.narod.ru/Biblio/stepanov.htm>
13. Rizhkov M. S. Precedentnie personazhi sinhronnogo internet-diskursa [Elektronniy resurs] [Precedent Personages of Synchronous Internet Discourse] / M. S. Rizhkov. – Rezhim dostupu : <http://lse2010.narod.ru/lcseissue8/msrizhkov>
14. Varlamova E. V. Osobennosti germanskogo levoradikal'nogo Internet-diskursa : [The Peculiarities of German Radical Leftists' Internet Discourse] : avtoref. dis. na soiskanie uch. stepeni kand. filol. nauk : spec. 10.02.04 "Germanskije yaziki" / E. V. Varlamova. – M. – 2006. – 26 s.
15. Lukashenko N. G. Ispanomovniy Internet-diskurs: komunikativno-pragmatichniy ta lingvostilistichniy aspekti (na materialii forumiv z problematiki rodinnih stosunkiv) [Spanish Internet Discourse: Pragmatic and Stylistic Perspective (A Study of Forums on Family Relations Problem)] : avtoref. dis. na zdobuttia nauk. stupenya kand. filolog. nauk : spec. 10.02.05 "Romans'ki movi" / N. G. Lukashenko. – Kiev. – 2006. – 22 s.

Матеріал надійшов до редакції 04.06. 2013р.

Гудзь Н. А. Интернет-дискурс – неотъемлемая часть современной коммуникации.

Статья посвящена новому явлению современной лингвистики - Интернет-дискурсу. В ней рассмотрено формирование Интернет-дискурса с философских позиций, уточнено его лингвистическое трактование и осуществлено разграничение смежных понятий: "Интернет-дискурс", "виртуальный дискурс", "компьютерный дискурс", "электронный дискурс", "сетевой дискурс". В работе обращается внимание на гибридность Интернет-дискурса, описывается принципиальная разница между сетевой, письменной и устной речью; определяются перспективы дальнейших исследований в этой области.

Hudz N. O. Internet Discourse as an Integral Part of Modern Communication.

The article focuses on the Internet Discourse as a new linguistic phenomenon. It analyses the origin of the Internet Discourse from the philosophical perspective, specifies its linguistic interpretation and clarifies the difference between related concepts: "Internet Discourse," "Virtual Discourse," "Computer Discourse", "Electronic Discourse", "Network Discourse". The paper draws attention to the Internet Discourse hybridity, highlights the fundamental difference between Netspeak, written and spoken language, and outlines the prospects for further research in this area.